

Strategy of the ICT development within the Ministry of the Interior

Shrnutí závěrečné zprávy RIA Závěrečná zpráva RIA
Digitální a informační agentura

Technical Support Instrument

Supporting reforms in 27 Member States

Funded by
the European Union

This document was produced with the financial assistance of the European Union. Its content is the sole responsibility of the author(s). The views expressed herein can in no way be taken to reflect the official opinion of the European Union.

The project is funded by the European Union via the Technical Support Instrument, managed by the European Commission Directorate-General for Structural Reform Support.

This report has been delivered in January 2022, under the EC Contract No. SRSS/2018/01/FWC/002. It has been delivered as part of the project “Strategy of the ICT development within the Ministry of the Interior (MOI)”.

© European Union, 2025

The Commission's reuse policy is implemented by Commission Decision 2011/833/EU of 12 December 2011 on the reuse of Commission documents (OJ L 330, 14.12.2011, p. 39 – <https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>).

Unless otherwise noted, the reuse of this document is authorised under the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) licence (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). This means that reuse is allowed, provided that appropriate credit is given and any changes are indicated.

Directorate-General for Structural Reform Support

REFORM@ec.europa.eu
+32 2 299 11 11 (Commission switchboard)
European Commission
Rue de la Loi 170 / Wetstraat 170
1049 Brussels, Belgium

Shrnutí závěrečné zprávy RIA.....	4
(zpracované podle přílohy č. 3)	4
1. Základní identifikační údaje	5
2. Cíl návrhu zákona.....	5
3. Agregované dopady návrhu zákona.....	6
3.1 Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty: ANO	6
3.2 Dopady na mezinárodní konkurenceschopnost ČR: ANO	6
3.3 Dopady na podnikatelské prostředí: Ano	6
3.4 Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje): NE.....	6
3.5 Sociální dopady: NE	6
3.6 Dopady na spotřebitele: NE	7
3.7 Dopady na životní prostředí: NE.....	7
3.8 Dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů: NE.....	7
3.9 Dopady na výkon státní statistické služby: ANO.....	7
3.10 Korupční rizika: NE.....	7
3.11 Dopady na bezpečnost nebo obranu státu: NE.....	7
Závěrečná zpráva o hodnocení dopadů regulace (RIA)	8
1 Důvod předložení a cíle.....	9
1.1 Název.....	10
1.2 Definice problému	10
1.3 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti	11
1.4 Identifikace dotčených subjektů.....	12
1.5 Popis cílového stavu.....	12
1.6 Zhodnocení rizika.....	13
1.6.1 Riziko nulové varianty.....	13
1.6.2 Riziko nedostatku financí ve státním rozpočtu pro transformaci	13
1.6.3 Riziko neúspěchu náboru ICT odborníků	13
1.6.4 Riziko právní nepřijetí navrhovaných úprav právních předpisů	14
1.6.5 Riziko rezistence vůči v organizačním a institucionálním změnám	14
1.6.6 Riziko nenaplnění horizontální spolupráce	14
2 Návrh variant řešení.....	14
2.1 Institucionální zakotvení agentury DIA:	14
2.1.1 1. Nulová varianta.....	15
2.1.2 Zřízení samostatné agentury jako ústředního orgánu státní správy, transformací SZR...15	15
2.1.3 Zřízení ministerstva digitalizace "na zelené louce"	15
2.1.4 Organizace podřízená některému z ministerstev	16

2.1.5	Sekce Úřadu vlády ČR	16
2.2	Zakotvení ministra	16
2.2.1	Nulová varianta.....	16
2.2.2	Zřízení ministerstva digitalizace“ na zelené louce”	17
2.2.3	Ukotvení po vzoru LRV (kterýkoliv člen vlády pověřený zvláštní funkcí)	17
2.2.4	Bez ministra, za agendu bude odpovědný pouze ředitel DIA	17
2.3	Pravomoci OHA – umístění odborů MV	17
2.3.1	Nulová varianta.....	17
2.3.2	Rozšíření POUZE věcné působnosti	18
2.3.3	Rozšíření POUZE osobní působnosti	18
2.3.4	Rozšíření jak osobní, tak věcné	18
2.4	Zřízení taskforce	18
2.4.1	Nulová varianta (nezřizovat)	18
2.4.2	Zřídit taskforce.....	19
3	Vyhodnocení nákladů a přínosů.....	19
3.1	Identifikace nákladů a přínosů	19
3.2	Náklady	19
3.2.1	Institucionální zakotvení agentury DIA.....	19
3.2.2	Zakotvení ministra.....	19
3.2.3	Pravomoci OHA A umístění odborů MV	19
3.2.4	Zřízení taskforce	20
3.3	Přínosy	20
3.3.1	Institucionální zakotvení agentury DIA.....	20
3.3.2	Zakotvení ministra.....	20
3.3.3	Pravomoci OHA – umístění odborů MV	21
3.3.4	Zřízení taskforce	21
3.4	Vyhodnocení nákladů variant	21
3.4.1	Náklady transformace.....	21
3.4.2	Navýšení počtu zaměstnanců OHA a SZR.....	22
4	Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení	22
4.1	Institucionální zakotvení agentury DIA:	22
4.2	Zakotvení ministra	22
4.3	Pravomoci OHA.....	22
4.4	Zřízení taskforce	22
5	Implementace doporučené varianty a vynucování.....	22
6	Přezkum účinnosti regulace.....	23
7	Konzultace a zdroje dat.....	23
8	Kontakt na zpracovatele RIA	23

Shrnutí závěrečné zprávy RIA

(zpracované
podle
přílohy č. 3)

1. ZÁKLADNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název: Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s podporou digitalizace veřejné správy a se zřízením Digitální a informační agentury (DIA)

Zpracovatel / zástupce předkladatele:
Místopředseda vlády pro digitalizaci

Spolupředkladatel:
Ministerstvo vnitra

Předpokládaný termín nabytí účinnosti, v případě dělené účinnosti rozvedte

01.23

Implementace práva EU: Ne
Nejedná se o transpozici práva EU.

2. CÍL NÁVRHU ZÁKONA

Návrh zákonných úprav umožní nastavit prostředí, které zajistí lepší digitální služby pro občana, umožní efektivní řízení státu podle dat a lepší úroveň eGovernmentu a digitalizace státní správy v ČR.

Zlepšení pozice v DESI je měřitelný výsledek, objektivní indikátor měřící naplnění těchto cílů, zlepšení zejména v absolutních hodnotách výkonu eGovernmentu ČR.

DESI – mezinárodní index hodnotí: 1) Širokopásmové připojení (umístění ČR 15/28), 2) Digitální dovednosti (16/28), 3) Využívání internetu (19/28), 4) Digitalizace podniků (12/28), 5) Digitální veřejné služby (20/28). Následně v detailu se Digitální veřejné služby dělí (podle hodnotícího roku) na: 5a1) Uživatelé elektronické veřejné správy (22/28), 5a2) Předvyplněné formuláře (18/28), 5a3) Úplnost online postupů (21/28), 5a4) Digitální veřejné služby pro podniky (19/28), 5a5) Otevřená data (21/28), 5b1) Služby elektronického zdravotnictví (16/28) - % osob, Výměna zdravotních údajů (25/28) - % praktických lékařů, 5b3) Elektronické recepty (17/28) - % praktických lékařů. Detail viz výsledky hodnocení DESI.

Evidentně se Česká republika v tomto mezinárodním hodnocení opakovaně umísťuje v druhé polovině hodnocených zemí, při posledním hodnocení si dokonce o jednu příčku pohoršila. To i přesto, že v parametrech, které hodnotí soukromý sektor si Česká republika vede poměrně dobře, například v objemu obchodů a nákupů přes internet je naše republika na špici. Samozřejmě lze konstatovat, že všechny země se posouvají a není vždy snadné se v umístění zlepšovat.

Zevrubním pohledem do absolutních dosažených hodnot České republiky, je zřejmé, že zejména v oblasti eGovernmentu je největší potenciál pro zlepšení, proto je potřeba změnit a zlepšit přístup, **podpořit, co již funguje správně a k tomu rozvinout oblasti, které mají velký potenciál pro zlepšení** nebo které nejsou řešeny vůbec, jak je patrné z mezinárodního hodnocení.

Ideálním hlavním opatřením je nastavení funkční organizační struktury pro řízení eGovernmentu v ČR se schopností iniciovat a vést nadresortní digitalizační projekty, ale i pomáhat s realizací těchto projektů, včetně zpětné kontroly, které povedou ke zlepšení digitalizace v ČR, potažmo ke zlepšení mezinárodního postavení v hodnocení DESI.

Digitalizační organizační struktura bude (částečně již je) nastavena ve třech rovinách.

eGovernment na Úřadu vlády je zastoupen místopředsedou vlády pro digitalizaci a jeho ustanovenou sekcí pro strategické a politické vedení a řízení eGovernmentu a digitalizace.

Rozvoj a provoz společných, sdílených digitálních služeb ČR bude svěřen novému ústřednímu správnímu úřadu, Digitalizační a informační agentuře – DIA, ustanovené ze současné Správy základních registrů SZR. Zde bude rovněž zřízeno rozsáhlé kompetenční centrum odborníků pro nejrůznější a potřebné oblasti ICT, které bude sdílené nadresortně. V agentuře budou postupně zřizovány a rozšiřovány potřebné útvary nebo přesouvány útvary z Ministerstva vnitra, zejména takové, které povedou ke zlepšení postavení v mezinárodním srovnání v digitalizaci a eGovernmentu. Agentura bude poskytovat své služby ostatním resortům bezúplatně a financována bude ze své vlastní rozpočtové kapitoly.

Pro podporu výkonu agentury DIA, zejména kvůli větší možnosti najmout a zaplatit kvalitní odborníky z trhu, bude DIA řídit státní podnik.

Klíčovým aspektem pro úspěch této transformace je vyřešení a rozšíření horizontální spolupráce v rámci organizačních složek státu. Digitalizaci je nutno koordinovat nadrezortně, nikoli ji ponechat pouze na bázi „dobrovolnosti“ resortů. Tato otázka je však řešena jiným návrhem zákona.

3. AGREGOVANÉ DOPADY NÁVRHU ZÁKONA

3.1 DOPADY NA STÁTNÍ ROZPOČET A OSTATNÍ VEŘEJNÉ ROZPOČTY: ANO

Celou transformaci organizační struktury eGovernmentu a na změnu governance eGovernmentu je třeba vnímat jako investici. Každá změna sebou nese náklady, ovšem v daném případě se předpokládají pouze minimální, jelikož se jedná o změnu právní formy Správy základních registrů a organizačního přesunu několika útvarů v rámci státní správy.

Lze tedy očekávat jednak náklady transformace (práce projektového týmu, převody majetku, změny dispozičního oprávnění s kancelářiemi...), jednak zvýšené režijní náklady SZR, jednak případné zvýšení služebního příjmu některých zaměstnanců, související s organizačními změnami. Tyto náklady lze odhadnout jednorázově na 10 milionů Kč, trvalé zvýšení nákladů by mělo být z hlediska státního rozpočtu zanedbatelné.

Postupně bude součástí změn i navýšení kapacity těchto organizací, např. navýšení počtu zaměstnanců OHA a SZR, kteří budou poskytovat odbornou pomoc veřejným institucím v agendě digitalizace. Toto navýšení se bude odvíjet od možnosti schváleného státního rozpočtu na rok 2022. Lze odhadnout, že půjde o vyšší desítky, až 120 milionů Kč, přičemž podle zahraničních zkušeností se tyto náklady státnímu rozpočtu vrátí za 18–24 měsíců, vzhledem ke zkušenostem očekávaných úspor výdajů v % do ICT v ČR, při současném objemu výdajů.

Určitě je však na místě dodat, že vzhledem k tomu, že mnoho oblastí, které nás v mezinárodním hodnocení řadí do druhé poloviny hodnocených států nejsou řešeny vůbec nebo nedostatečně, tak bude požadovány další prostředky na pokrytí i těchto oblastí. Ovšem díky nastavení nového řízení eGovernmentu budou tyto prostředky investovány mnohem hospodárněji, účelněji a efektivněji, což povede k úsporám také.

3.2 DOPADY NA MEZINÁRODNÍ KONKURENCESCHOPNOST ČR: ANO

Jak je konkrétně uvedeno hned v úvodu, tak podle všeobecně uznávaného ukazatele rozvoje digitální ekonomiky a společnosti (DESI) Česká republika zaostává v rozvoji digitálních technologií. Podrobnější pohled ukazuje, že toto zaostávání je nejmarkantnější právě ve veřejné správě. „Úspěšná digitální transformace“ je pojem označující trend, který nelze zpochybňovat, neboť digitalizace je zásadní pro konkurenceschopnost, rozvoj hospodářství, kohezi a bezpečnost v Evropě. Úspěšná digitální transformace tak může přinést značné výhody pro českou ekonomiku na mezinárodním poli, například ve snaze otevřít Českou republiku pro „startupy“, vědu, výzkum a inovace, investice mezinárodních firem atd. V rámci celého hodnocení DESI je ČR na 18. místě, zatímco v samotném eGovernmentu je ČR na cca 20. místě z 28 hodnocených států, což je velmi znepokojující stav, který vyžaduje pozornost a nový přístup.

3.3 DOPADY NA PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ: ANO

Změna přinese snížené náklady pro podnikatele a zajistí jim lepší technickou infrastrukturu a lepší veřejné služby. Konkrétní oblasti a hodnoty, které je třeba zlepšit, jsou uvedeny v úvodu, v předložených parametrech DEZI, konkrétně v parametrech „Digitální veřejné služby“. Už proto, že jsou v tomto indexu sledovány, tak je zřejmé, že jsou v rámci mezinárodního hodnocení důležité.

3.4 DOPADY NA ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÉ CELKY (OBCE, KRAJE): NE

-

3.5 SOCIÁLNÍ DOPADY: NE

-
3.6 DOPADY NA SPOTŘEBITELE: NE
-
3.7 DOPADY NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ: NE
-
3.8 DOPADY VE VZTAHU K ZÁKAZU DISKRIMINACE A VE VZTAHU K ROVNOSTI ŽEN A MUŽŮ: NE
-
3.9 DOPADY NA VÝKON STÁTNÍ STATISTICKÉ SLUŽBY: ANO
Správně provedená digitalizace umožní vykazovat a sledovat mnohem širší okruh ukazatelů, a to automatizovaně, bez nutnosti zvláště je reportovat. Lze očekávat, že statistickou službu tato transformace značně usnadní a podpoří. Opět i zde je vodítkem a měřítkem hodnocení DESI, jak do oblastí, které je nutné sledovat, tak i do absolutních hodnot, které je nutné dosáhnout.
3.10 KORUPČNÍ RIZIKA: NE
-
3.11 DOPADY NA BEZPEČNOST NEBO OBRANU STÁTU: NE
-

Závěrečná
zpráva o
hodnocení
dopadů regulace
(RIA)

1 DŮVOD PŘEDLOŽENÍ A CÍLE

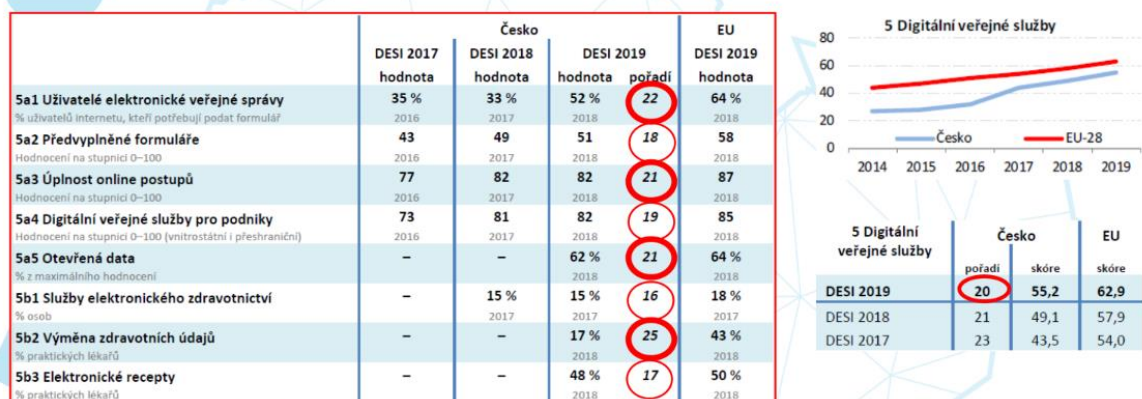
V mezinárodním hodnocení DESI index, kde se hodnotí:

- 1) Širokopásmové připojení (15/28)
- 2) Digitální dovednosti (16/28)
- 3) Využívání internetu (19/28)
- 4) Digitalizace podniků (12/28)
- 5) Digitální veřejné služby (20/28)

Česká republika se v tomto mezinárodním hodnocení opakovaně umísťuje v druhé polovině hodnocených zemí, při posledním hodnocení si dokonce o jednu příčku pohoršila. To i přesto, že v parametrech, které hodnotí soukromý sektor si Česká republika vede poměrně dobře, například v objemu obchodů a nákupů přes internet je naše republika na špici. Samozřejmě lze konstatovat, že všechny země se posouvají a není vždy snadné se v umístění zlepšovat.

Ovšem když se vezmou absolutní dosažené hodnoty České republiky, tak je možno konstatovat, že zejména v oblasti eGovernmentu (5 Digitální veřejné služby) je největší potenciál pro zlepšení.

DESI index - 5 Digitální veřejné služby - DVS

V této oblasti je skutečně nutné intenzivně pracovat. Dobrým počinem byl vznik Strategie Digitální Česko 2018+ a její tři pilíře, kterými jsou Česko v digitální Evropě, Informační koncepce České republiky a Digitální ekonomika a společnost. V této strategii se i současná vláda rozhodla pokračovat a navíc vyhodnotila, že pro realizaci a implementaci této strategie je nezbytné řádně a nově připravit prostředí pro governance eGovernmentu.

Výsledkem tohoto úsilí je celá řada již odpracovaných opatření a návrh dalších opatření v procesní rovině ale i v rovině institucionální. Vzhledem k tomu, že návrh je předkládán mimo Plán legislativních prací vlády, neboť volby proběhly až na podzim, tak je předkládána tato Závěrečná zpráva RIA, která je zpracována podle Obecných zásad za účelem vyhodnocení dopadů navrhovaného právního předpisu, respektive navrhovaných právních předpisů.

1.1 NÁZEV

Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s podporou digitalizace veřejné správy a se zřízením Digitální a informační agentury (DIA).

Podporou digitalizace se myslí:

Hlavním opatřením je nastavení funkční organizační struktury pro řízení eGovernmentu v ČR se schopností iniciovat a vést nadresortní digitalizační projekty, ale i pomáhat s realizací těchto projektů, včetně zpětné kontroly, které povedou ke zlepšení mezinárodního postavení v hodnocení DESI, potažmo ke zlepšení digitalizace v ČR.

Organizační struktura bude (částečně již je) nastavena ve třech rovinách.

Na Úřadu vlády je ustanoven místopředseda vlády pro digitalizaci a ustanovena jeho sekce pro strategické a politické vedení a řízení digitalizace.

Dále bude jako ústřední správní úřad ustanovena Digitalizační a informační agentura DIA ze současné Správy základních registrů SZR, pro provoz a rozvoj společných, sdílených digitálních služeb ČR, kde bude rovněž ustanoveno rozsáhlé kompetenční centrum odborníků pro nejrůznější a potřebné oblasti ICT, které bude sdílené nadresortně. V agentuře budou postupně zřizovány a rozšiřovány potřebné útvary nebo přesouvány útvary z Ministerstva vnitra, zejména takové, které povedou ke zlepšení postavení v mezinárodním srovnání v digitalizaci a eGovernmentu. Agentura bude poskytovat své služby ostatním resortům bezúplatně a financována bude ze své vlastní rozpočtové kapitoly.

Pro podporu výkonu agentury DIA, zejména kvůli větší možnosti najmout a zaplatit kvalitní odborníky z trhu, bude pod ní zřízen státní podnik.

Klíčovým aspektem pro úspěch této transformace je vyřešení a rozšíření horizontální spolupráce v rámci organizačních složek státu. Digitalizaci je nutno koordinovat nadresortně, nikoli ji ponechat pouze na bázi „dobrovolnosti“ resortů.

1.2 DEFINICE PROBLÉMU

Základním problémem je zaostávání České republiky v oblasti digitalizace veřejné správy a zavádění služeb eGovernmentu, jehož průvodním jevem je trvalá stagnace v mezinárodním hodnocení indexem DESI, dokonce pohoršení pozice o jednu příčku v posledním roce. Povaha, podstata, oblasti, jakých skupin se problém týká a detailní hodnocení v absolutních parametrech je uvedeno kapitole 1 DŮVOD PŘEDLOŽENÍ A CÍLE. Toto hodnocení DESI je bohužel pro Českou republiku více než neuspokojivé.

Hodnocení DESI je velmi seriózně vnímáno potencionálními investory do výrobního průmyslu, zakladateli startupů, podporovateli vědy, výzkumu a inovací atd. při jejich rozhodování, kterou zemi si pro jejich záměr vybrat. Samozřejmě není to jediné hodnocení, které je těmito skupinami vnímáno, nicméně klíčové. Například koncern Volkswagen se právě nyní rozhoduje, kam umístit jejich novou zamýšlenou giga factory, do které země. Je zřejmé, jakou výhodu by to pro Českou republiku mělo v mnoha oblastech (zaměstnanost, tržní síla, prestiž, cestovní ruch, příjem do státního rozpočtu atd.).

Dopady nedobrého hodnocení DESI v ČR má samozřejmě i neblahý dopad na klienty samotné. Kteří mohou jen částečně komunikovat se státem digitálně a jsou nuceni trávit čas osobně na úřadech. Mimo jiné stát tak nepůsobí v oblasti digitalizace jednotně.

Příčiny problému jsou jednak v nedostatečné organizační struktuře pro řízení digitalizace a eGovernmentu, jednak v tom, že některé v DESI hodnocené oblasti neměly zatím patřičnou prioritu a že nejsou k tomu zatím ustanovené instituce nebo útvary, které by tuto oblast obsáhly.

Další příčinou je i to, že realizace a řízení digitalizace je na bázi doporučení a „dobrovolnosti“ jednotlivých resortů a že není možné doporučený rozvoj digitalizace vynucovat centrální autoritou.

V neposlední řadě není zatím řádně ošetřena forma horizontální spolupráce v rámci organizačních složek státu.

Pro nápravu tohoto stavu je zřídit funkční organizační strukturu pro řízení eGovernmentu v ČR se schopností iniciovat a vést nadresortní digitalizační projekty, ale i pomáhat s realizací těchto projektů, včetně zpětné kontroly, které povedou ke zlepšení mezinárodního postavení v hodnocení DESI, potažmo ke zlepšení digitalizace v ČR. Digitalizaci je nutno koordinovat nadresortně, nikoli ji ponechat pouze na bázi „dobrovolnosti“ resortů.

Agenda digitalizace je z povahy věci agenda nadresortní, odpovědné útvary jsou však pouze jednou sekcí ministerstva vnitra.

Nevyhovující je i stav tzv. sdílených služeb – například základní registry, které tvoří páteř českého eGovernmentu, a které jsou z povahy věci službou pro všechny správní úřady, včetně úřadů samospráv, jsou podřízenou organizací ministerstva vnitra a jsou financovány z jeho rozpočtové kapitoly. Již v roce 2019 by sveden velký boj o finanční prostředky na pouhou údržbu infrastruktury Správy základních registrů, z požadované částky byla přislíbena pouze polovina, takže nemohla být údržba realizována v potřebné kvalitě.

Důležitou oblastí, kterou je třeba zcela jistě vyřešit je i následná kontrola, zdali to, co bylo podle zákona 365/2000 Sb. o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů schváleno Odborem hlavního architekta (OHA) bylo následně i tak zrealizováno. Toto se v současnosti nekoná, jak bylo sděleno ředitelem OHA na konferenci ISSS 2022 z důvodu nedostatečných kapacit OHA, čímž vzniká značné riziko neúčelného hospodaření s prostředky státu. Zrovna například v této oblasti je třeba výrazně posílit OHA, a právě jeho začlenění v rámci velkého ministerstva působí veliké rezistence například při požadování nových systemizovaných míst nebo při nutnosti dobře zaplatit kvalitní odborníky z trhu práce. Vyčleněním OHA (v rámci následné etapy transformace) mimo resort Ministerstva vnitra do nové struktury českého eGovernmentu bude tento útvar jeho součástí, což zjednoduší formální i skutečnou komunikaci, uvnitř eGovernmentu a významně podpoří personální i věcný rozvoj OHA a tím podpoří governance digitalizace, viz kapitola 1.5.

Při absenci regulace je zřejmé, že by stagnace hodnocení přetrvávala, nebyly by totiž ustanoveny útvary, které by se potřebnými oblastmi zabývaly, rozvoj eGovernmentu by byl i nadále na bázi „dobrovolnosti“, která Českou republiku dovedla k onomu nepříznivému hodnocení. Potřebná horizontální spolupráce by byla stále „tabu“ a i nadále by toto hodnocení bylo překážkou pro případné zájemce o investice do České republiky.

1.3 POPIS EXISTUJÍCÍHO PRÁVNÍHO STAVU V DANÉ OBLASTI

V souladu s Kodliční smlouvou a dohodou všech stran zúčastněných na vládě, došlo ke shodě, že místopředseda vlády:

- a) ŘÍDÍ
 - sekci digitalizace a digitální transformace na Úřadu vlády, která se stane silnou nadresortní autoritou
 - Radu vlády pro digitalizaci a digitální transformaci (dosavadní RVIS) – tento přesun je rozpracován.
- b) JE ODPOVĚDNÝ (mimo jiné)
 - za zajištění provozu, rozvoje a stabilního financování centrálně sdílených služeb eGovernmentu zejména základních registrů, eGSB, datových schránek, Czech POINTu, KIVS, Portálu občana, NIA a státní části eGovernment Cloudu (nejprve v aktivní spolupráci s MVČR).

Vzhledem k tomu, že problematika digitalizace je obsáhlá a komplexní, tak je popsána v celé řadě zákonů.

Bylo zvažováno pouze provedení organizačních změn, které by ale nemohlo dosáhnout sledovaných cílů, jelikož problém je spatřován především v organizačním zakotvení daných organizací, nikoliv v jejich vnitřní struktuře.

Zmenu si vyžádají všechny zákony, které upravují postavení Správy základních registrů a Odboru hlavního architekta eGovernmentu a jejich interakci s ostatními úřady, a dále řada zákonů, které upravují působnost Ministerstva vnitra v oblasti digitálních služeb a eGovernmentu.

Jistě bude nutné změnit tyto zákony – v rámci části konzultace:

- Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky
- Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů
- Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech
- Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů
- Zákon č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce
- Zákon č. 250/2017 Sb., o elektronické identifikaci
- Zákon č. 99/2019 Sb., o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací
- Zákon č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů
- Zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku
- Zákon č. 269/2021 Sb., o občanských průkazech
- Zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě

Dále bude nutná změna zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ta se však provede separátním návrhem.

1.4 IDENTIFIKACE DOTČENÝCH SUBJEKTŮ

Subjekty, kterých se transformace týká nebo budou transformací ovlivněny jsou:

- Úřad vlády České republiky
- Ministerstvo vnitra – Odbor hlavního architekta eGovernmentu, Odbor eGovernmentu, Odbor koordinace informačních a komunikačních technologií a eGovernment cloudu
- Správa základních registrů
- Některé státní podniky, konkrétní výčet bude vyhodnocen v další etapě, a není předmětem změny zákona

1.5 POPIS CÍLOVÉHO STAVU

Součástí veřejné správy bude silná centrální autorita v čele s místopředsedou vlády pro digitalizaci a jeho sekci, s potřebnou pravomocí v oblasti ICT, která bude mít silný mandát vůči všem organizačním jednotkám veřejné správy včetně jejich zřízovaných a příspěvkových organizací. Bude vybavená dostatečnou metodickou, rozpočtovou, legislativní i kontrolní pravomocí, aby byla schopná napříč veřejnou správou prosazovat efektivní, bezpečnou a dlouhodobě udržitelnou digitalizaci veřejné správy. Toto je ostatně deklarováno v Programovém prohlášení vlády, v části „Veřejná správa“.

Konkrétně budou na základě vyhodnocení variant ustanoveny (naplněny) tři, na sebe navazující útvary (viz také kapitola 1.1 NÁZEV):

- **Sekce místopředsedy vlády** pro digitalizaci na Úřadu vlády.
- **Digitální a informační agentura (DIA)**, jako ústřední orgán státní správy s vlastní rozpočtovou kapitolou, s nadřizováním postavením v její specializované oblasti.
- **Státní podnik** podléhající DIA.

Tyto útvary vytvoří kompaktní a komplexní celek pro **governance eGovernmentu a digitalizace**, včetně schopnosti okamžitě **reagovat na mimořádné potřeby digitalizace** (jako například během covidu) a také koncepčně a efektivně **zajistí i provoz klíčových, centrálních sdílených služeb** eGovernmentu, zejména základních registrů, eGSB, datových schránek, Czech POINTu, KIVS, Portálu občana, NIA a státní části eGovernment Cloudu.

Touto transformací si stát zajistí v oblasti digitalizace potřebnou:

- **Rychlost** – prostřednictvím držení vlastních odborných kapacit, kdy nebude třeba v extrémních situacích soutěžit dodavatele.
- **Jednotnost** – v oblasti digitalizačních řešení například vůči občanovi, z čehož plyne vysoká efektivita, protože digitalizační řešení bude možno i například duplikovat mezi úřady. A jednotnost řízení digitalizace napříč státní správou.
- **Nezávislost na dodavatelích** – protože si stát bude „znalost a kompetenci“ postupně přebírat na svou stranu.

1.6 ZHODNOCENÍ RIZIKA

1.6.1 RIZIKO NULOVÉ VARIANTY

Řízení digitalizace a eGovernmentu bude i nadále méně efektivní a více nákladné. Nebude možné benefitovat z možných synergických efektů digitalizace a eGovernmentu. Rovněž investoři nebudou motivováni pro Českou republiku.

Dopadem bude také neúčelné hospodaření s prostředky státu z důvodu nekontrolování toho, zdali se skutečně zrealizovalo to, co bylo OHA schváleno.

Česká republika bude i nadále stagnovat v mezinárodním hodnocení DESI indexu a to nejen v celkovém pořadí umístění, ale i v absolutních hodnotách hodnocení jednotlivých oblastí i podoblastí.

1.6.2 RIZIKO NEDOSTATKU FINANČÍ VE STÁTNÍM ROZPOČTU PRO TRANSFORMACI

Navrhovanou transformaci eGovernmentu a digitalizace je nutné vnímat jako investici. Podhodnocení této investice by v důsledku znamenalo zvýšení provozních nákladů, například tam, kde jsou již systémy u konce životního cyklu nebo tím, že se budou projekty do informačních systémů a digitalizace navrhovat a řídit neefektivně a neodborně z důvodu nedostatku kompetentních odborníků na straně státu nebo tím, že se nebudou koordinovaně duplikovat podobná řešení napříč orgány veřejné správy atd.

To vše by vedlo k tomu, že by v důsledku provozní náklady v horizontu 5 let uhradilo více, než kdyby se na začátku investovalo a investice by přinesly úspory nebo jiné benefity jako například legislativní update nebo kapacitní a technologický upgrade.

1.6.3 RIZIKO NEÚSPĚCHU NÁBORU ICT ODBORNÍKŮ

Státní správa má již nyní poměrně slušné možnosti, jak zaplatit odborníky do IT. Ačkoliv základní tarifní platy jsou poměrně nízké, jsou zde nástroje, které umožňují jejich zvýšení na úroveň srovnatelnou se soukromým sektorem.

Nařízení vlády o platových poměrech státních zaměstnanců umožňuje zřizovat tzv. klíčová místa. Až 5 % zaměstnanců daného úřadu tak může mít platový základ ve výši dvojnásobku nejvyššího stupně v dané třídě. Reálně je však za klíčová označeno zhruba 0,3 % míst.

Dále je zde institut tzv. vynikajícího, všeobecně uznávaného odborníka, kterému lze přiznat osobní ohodnocení až ve výši 100 % nejvyššího platového stupně, oproti běžným 50 %. V současné době je tato možnost využita u necelých 3 % státních zaměstnanců (z nichž většina jsou vedoucí pracovníci – představení).

Plným využitím těchto možností může státní zaměstnanec ve státní službě ve 14 PT pobírat základní plat teoreticky až 140 000 Kč měsíčně. Další možnosti zvýšení nabízí příplatek za vedení a výkonové odměny.

Bohužel se většinou těchto možností nevyužívá, protože by se údajně „narušila rovnováha“ platů ve státní správě.

Ovšem neúspěch z tohoto důvodu by zmařil v podstatě celou tuto navrhovanou transformaci, protože právě na kompetencích a odbornících na straně státu tato transformace stojí nebo padá.

1.6.4 RIZIKO PRÁVNÍ NEPŘIJETÍ NAVRHOVANÝCH ÚPRAV PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Toto riziko má stejné dopady jako riziko nulové varianty.

1.6.5 RIZIKO REZISTENCE VŮČI V ORGANIZAČNÍM A INSTITUCIONÁLNÍM ZMĚNÁM

Tuto oblast rozhodně nelze podceňovat. Toto riziko se projevuje od samotného začátku různých debat o transformaci. Je způsobeno zejména nedostatkem informací, a proto je třeba co nejvíce podpořit kvalitní informování všech cílových skupin.

1.6.6 RIZIKO NENAPLNĚNÍ HORIZONTÁLNÍ SPOLUPRÁCE

Vzhledem k tomu, že státní podnik podřízený DIA by měl dodávat ICT služby celé veřejné správě, nebo alespoň všem organizačním složkám státu, je bez fungující právní úpravy umožňující nákup v režimu horizontální a vertikální spolupráce (bez výběrových řízení, mimo režim zákona o zadávání veřejných zakázek) tento záměr velmi ohrožen.

Čím lépe a širěji se naplní možnosti horizontální spolupráce v rámci státní správy i koneckonců samosprávy, tak tím větší benefity z celé transformace vzejdou. Této oblasti je nutné jít maximálně vstříc a podpořit jí v co možná nejširší míře, protože zde platí přímá úměra oběma směry.

2 NÁVRH VARIANT ŘEŠENÍ

Při návrhu variant řešení, a hlavně jejich vyhodnocování je třeba uvažovat v celém kontextu vzniku tří útvarů.

Některý „zápor“ jednotlivé oblasti může být v kontextu celkového setupu eliminován v jiné oblasti. Například omezená možnost legislativní činnosti u ÚSÚ je eliminován touto schopností Sekce místopředsedy vlády pro digitalizaci.

Jednotlivé posuzované oblasti a jejich varianty jsou hodnoceny v následujících kapitolách.

2.1 INSTITUCIONÁLNÍ ZAKOTVENÍ AGENTURY DIA:

Je zájmem, aby Digitální a informační agentura DIA byla zejména **profesionálním a odborným útvarem**, který bude pro celou státní správu zajišťovat provoz sdílených digitálních služeb a k tomu bude poskytovat silné kompetenční centrum odborníků všem resortům i orgánům veřejné správy. Jedním z nosných témat kompetenčního centra bude naplňování Metodiky řízení ICT ve veřejné správě. Toto téma bylo doposud poněkud podceňováno. Tito odborníci budou pomáhat jak v rámci současných provozů, tak i pro rozvojové a změnové aktivity.

Digitalizace musí fungovat bez ohledu na politické uskupení. I když je nutno uvést, že otázka rozvoje digitalizace politickou záležitostí je. Politici rozhodují, do čeho se bude nově investovat a které oblasti se

budou v následujících letech rozvíjet. Politiky rozvoje digitalizace bude koordinovat sekce Úřadu vlády pro digitalizaci.

Vedle toho pro již jednou rozvinutou oblast digitalizace je podpora provozu na politice téměř nezávislá a mandatorní výdaje musí být zajištěny, jinak by mohlo dojít ke kolapsu této infrastruktury. Tuto oblast bude právě zajišťovat zamýšlená DIA pro sdílené služby a resorty pro své služby.

Obecně řečeno strategické útvary pro digitalizaci na Úřadu vlády a na Ministerstvu vnitra budou nastavovat směry strategického rozvoje digitalizace a nově podporované oblasti (ÚV politické a MV odborné), zatímco agentura DIA bude tato zadání realizovat nebo realizaci pomáhat.

2.1.1 1. NULOVÁ VARIANTA

Ponechání současného stavu, tedy bez centrálního řízení, s dominantní pozicí MVČR.

- (+) Nulové transformační náklady eGovernmentu
- (+) Nulové náklady v budoucnu na personální posílení
- (+) Nedojde k navýšení počtu míst ve státní správě
- (+) Nedojde k delimitaci zaměstnanců z MV
- (-) **Nezačnou se řešit NOVÉ oblasti**, které nejsou řešeny doposud a vedou k nepříznivému hodnocení DESI a zachová se současný nevyhovující stav
- (-) **Negativní vnímání České republiky zájemci o investice**, snížení mezinárodní konkurenceschopnosti
- (-) Sdílené služby budou stále nepřiměřeně zatěžovat některé ministerstva
- (-) Digitalizace bez silného koncepčního řízení
- (-) Neefektivní práce se zdroji (každý resort bude muset budovat kapacity, které by jinak mohly být sdílené)
- (-) Snížená odolnost proti kyberbezpečnostním hrozbám...

2.1.2 ZŘÍZENÍ SAMOSTATNÉ AGENTURY JAKO ÚSTŘEDNÍHO ORGÁNU STÁTNÍ SPRÁVY, TRANSFORMACÍ SZR

- (+) Soustředění na Core Business, uskupení profesionálů a odborníků na digitalizaci
- (+) Nadřazenost, stejný dosah pro ostatní resorty a správní úřady
- (+) Jednoduché a jednotné řízení digitalizace
- (+) Transparentní procesy
- (+) Do určité míry nezávislost a bez vlivu politického cyklu
- (+) Profesionálně orientované vedení
- (+) Lepší využití rozpočtu
- (+) Vyšší stabilita organizace
- (-) Možnost určitého stupně samovolného osamostatnění
- (-) Ústřední správní úřad nemůže za současné legislativy zřízovat státní podnik – nutná úprava zákona
- (-) Slabší pozice při vyjednávání plynoucí z toho, že v jejím čele nestojí člen vlády, kterého však nahrazuje místopředseda vlády pro digitalizaci, respektive ministr ustanovený po vzoru LRV
- (-) Pokud si agentura převezme některé odborníky z MV, pak oslabí chod těchto útvarů
- (-) Ohrožení chodu OHA, pokud by při transformaci došlo ke ztrátě jeho odborníků (úředníků), ať už přirozeným odchodem (neochota změnit zaměstnavatele), nebo jejich přesunem do jiného útvaru ministerstva před přesunem. Když přebírat OHA, tak celé i s odborníky, kteří nejsou úředníky nebo s lidmi, kteří pracují placení z evropských projektů
- (-) Personální sensibilita – odchod odborníků eGov MV ze státní správy z důvodu nejistoty

2.1.3 ZŘÍZENÍ MINISTERSTVA DIGITALIZACE "NA ZELENÉ LOUCE"

- (+) Legislativně nejčistší řešení
- (+) Řešení velmi systémové
- (+) Ministr jako člen vlády bude mít adekvátní sílu
- (+) Možnost realizace politických rozhodnutí, v tom případě by sekce z ÚV byla přesunuta na toto ministerstvo
- (+) Ministerstvo může zřizovat státní podnik
- (-) V první fázi nestabilní proces – mnoho transformačních změn najednou
- (-) Projekt vyžadující minimálně dva roky příprav a další dva roky k realizaci
- (-) Nejnákladnější řešení (nutno vybudovat kompletní back office, nutno koupit či pronajmout budovu, nakoupit veškeré technické, kancelářské a další vybavení...)
- (-) Riziko, že ministerstvo nebude mít dostatečně vydefinované kompetence vůči ostatním resortům (negativní zkušenost z ministerstva informatiky)

2.1.4 ORGANIZACE PODŘÍZENÁ NĚKTERÉMU Z MINISTERSTEV

- (+) Zázemí ministerstva nebo jiného ústředního správního úřadu
- (+) Podpora resortu při administrativě a vyjednávání (např. rozpočet)
- (-) Není zřejmé, kterému ministerstvu by byla podřízena. Podřízení ministerstvu vnitra by v podstatě znamenalo z velké části zachování současného stavu, podřízení jinému nedává velký smysl.
- (-) Stále hrozí, že se zájmy podřízené organizace dostanou do rozporu se zájmy ministerstva, a tyto budou upřednostněny
- (-) V případě posuzování informačních systémů by podřízená organizace posuzovala svou organizaci nadřizenou

2.1.5 SEKCE ÚŘADU VLÁDY ČR

- (+) Varianta technicky nejjednodušší, nevyžadovala by zřízení nové instituce
- (+) Umožňuje využít zázemí a prostory Úřadu vlády ČR, které jsou na špičkové úrovni
- (-) Pokud by nebylo využito mimořádného postupu podle § 84 zákona o státní službě (pověření ministra řízením části Úřadu vlády ČR), pak ani v této variantě není agenda zaštitěna ministrem.
- (-) Úřad vlády ČR sice disponuje špičkovým zázemím, ale nikoliv v potřebném rozsahu, je pravděpodobné, že by nezvládl tuto novou agendu absorbovat a vyžadovalo by se navýšení kapacit, včetně kancelářských prostor.
- (-) Úřad vlády ČR obvykle nevede správní řízení, bylo by nutno vybudovat zcela novou kompetenci
- (-) Nevyjasněný vztah kompetencí mezi osobou odpovědnou za tuto agentu a vedoucím Úřadu vlády ČR

2.2 ZAKOTVENÍ MINISTRA

2.2.1 NULOVÁ VARIANTA

Ministr odpovědný za digitalizaci určen pouze rozhodnutím vlády.

- (+) Nejjednodušší řešení
- (+) Operativní
- (+) Nevyžaduje změnu zákona
- (+) Neomezuje budoucí premiéry
- (-) Nic neřeší a nebude se realizovat nic nového, stagnace nepříznivého hodnocení DESI
- (-) Budoucí vláda může funkci zrušit
- (-) Nejistota

- o (-) Neumožňuje tomuto ministrovi ukládat zákonem koncepční úkoly

2.2.2 ZŘÍZENÍ MINISTERSTVA DIGITALIZACE“ NA ZELENÉ LOUCE“

Viz výše – Institucionální zakotvení agentury DIA.

- o (+) Standardní řešení bez nutnosti vymýšlet nové legislativní principy
- o (-) Bylo by nutné takovému ministrovi vybudovat ministerstvo, se všemi náklady, které to obnáší

2.2.3 UKOTVENÍ PO VZORU LRV (KTERÝKOLIV ČLEN VLÁDY POVĚŘENÝ ZVLÁŠTNÍ FUNKCÍ)

- o (+) Jednoduché řešení (vyžaduje de facto 1 větu v zákoně)
- o (+) Řešení již vyzkoušené a osvědčené u LRV
- o (+) Nejde o samostatného ministra, je možné podle úvahy premiéra buď svěřit samostatnému ministrovi, nebo jinému členu vlády
- o (+) Omezuje možnost budoucích premiérů tohoto ministra nemít
- o (-) Může být kritizováno, že není obvyklé zřizovat a zakotvovat poradní orgán v zákoně (ingerence legislativy do exekutivy), ALE takových je již větší počet – LRV, tripartita, Rada vlády pro menšiny, RVVI...

2.2.4 BEZ MINISTRA, ZA AGENDU BUDE ODPOVĚDNÝ POUZE ŘEDITEL DIA

- o (+) Nejjednodušší, nepředpokládá další změny a náklady
- o (+) Neštěpí se odpovědnost
- o (-) Agenda digitalizace nemá zastoupení ve vládě a je tím pádem slabá
- o (-) DIA nemá legislativní gesci
- o (-) Materiály bude na vládu nosit ministr, pro kterého to bude marginální agenda

2.3 PRAVOMOCI OHA – UMÍSTĚNÍ ODBORŮ MV

Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, zavádí posuzování projektů, investic a programů útvarem Hlavního architekta eGovernmentu. Toto posuzování se však netýká všech významných veřejných institucí, nezahrnuje všechny aspekty projektu, a děje se pouze v prvotní fázi projektu, bez ohledu na jeho pozdější změny.

Ideální by bylo převést do agentury celou Sekci veřejné správy a eGovernmentu z Ministerstva vnitra. Tato sekce jako celek definuje strategii rozvoje veřejné správy a její digitalizace a definuje CO a JAK by se mělo digitalizovat. Agentura DIA by tuto strategii digitalizace odborně a profesionálně realizovala.

Tento kompletní přesun by však vyžadoval značnou časovou náročnost.

Pokud se přistoupí k přesunu Odboru hlavního architekta OHA, tak s plným respektem k zachování všech procesů, a hlavně všech odborníků, i těch, kteří nejsou ve státní službě, pracují v rámci evropských projektů nebo v rámci státního podniku NAKIT.

2.3.1 NULOVÁ VARIANTA

- o (+) Nebude nutné nijak navyšovat kapacitu
- o (+) Nezvýšení administrativní zátěže pro správce systémů
- o (-) Řada systémů nebude podléhat posouzení
- o (-) Posouzení bude jen velmi jednostranné, určité záležitosti nebudou pokryty

2.3.2 ROZŠÍŘENÍ POUZE VĚCNÉ PŮSOBNOSTI

Posuzování projektů i z hlediska ekonomické výhodnosti, hospodárnosti, práce s daty, uživatelské přívětivosti atd.

- (+) Posouzení se stane skutečně komplexním a posoudí projekt ze všech možných úhlů
- (+) Umožní včas zachytit problematické projekty – úspora pro státní rozpočet
- (+) Zlepšení uživatelského zážitku
- (+) Jelikož OHA posuzuje u státních institucí mimo jiné soulad s usneseními vlády, legislativní změny jsou nutné jen minimální, nebo žádné.
- (-) Vyžádá si jisté navýšení kapacity OHA
- (-) Může být resorty vnímáno negativně jako zásah do jejich kompetencí

2.3.3 ROZŠÍŘENÍ POUZE OSOBNÍ PŮSOBNOSTI

I na IS některých nestátních veřejných institucí, jako třeba státní fondy, některé obce atd.

- (+) Umožní včas zachytit problematické projekty – úspora pro státní rozpočet
- (+) Umožní nejlépe zajistit spolupráci a propojenost informačních systémů orgánů veřejné moci
- (+) Jde o řešení systémové, současný užší okruh posuzovaných subjektů není dostatečně odůvodněn
- (-) Vyžádá si jisté navýšení kapacity OHA, nikoliv však velké, jelikož na základě usnesení vlády 86 z roku 2020 již OHA tyto projekty stejně posuzuje
- (-) Může být vnímáno negativně orgány veřejné správy, jako zásah do jejich kompetencí organizací užívajících vysokou míru nezávislosti

2.3.4 ROZŠÍŘENÍ JAK OSOBNÍ, TAK VĚCNÉ

- (+) Posouzení se stane skutečně komplexním a posoudí projekt ze všech možných úhlů
- (+) Umožní včas zachytit problematické projekty – úspora pro státní rozpočet
- (+) Zlepšení uživatelského zážitku
- (+) Umožní nejlépe zajistit spolupráci a propojenost informačních systémů orgánů veřejné moci
- (+) OHA by definovalo principy a zásady a Kompetenční centrum DIA by tyto principy naplňovalo a kontrolovalo
- (+) Jde o řešení systémové, současný užší okruh posuzovaných subjektů není dostatečně odůvodněn
- (-) Vyžádá si jisté navýšení kapacity OHA
- (-) Může být vnímáno negativně jako zásah do kompetencí posuzovaných subjektů

2.4 ZŘÍZENÍ TASKFORCE

Jedná se o "akční týmy" neboli Delivery units, které mají úřadům pomáhat s digitalizačními projekty, od první fáze návrhu, přes vypsání veřejné zakázky, až po údržbu systému po celý jeho životní cyklus. Oblasti výkonu těchto odborníků

2.4.1 NULOVÁ VARIANTA (NEZŘIZOVAT)

- (+) Krátkodobá úspora a vysoká funkční nezávislost ministerstev ("nikdo nám do toho nebude kecat")
- (-) Úřady si musí patřičné kapacity budovat samy, takže jde buď o neefektivní využití zdrojů (projektů není tolik, aby si každé ministerstvo udržovalo kvalifikovaný tým)

- (-) Ministerstvo potřebnou odbornost nakupuje (riziko, že kontraktor/konzultant nezná situaci nebo je ve střetu zájmů)
- (-) Task force nemůže konat správní úkony
- (-) Úřady je zkrátka nemají, což se podepíše na kvalitě projektu.

2.4.2 ZŘÍDIT TASKFORCE

- (+) Soustředění a udržení knowhow
- (+) Úspory (jeden tým pro celou státní správu)
- (-) Nutnost zřízení několika pracovních/služebních míst
- (-) Nutné krátkodobé investice do špičkově placených odborníků
- (-) Mediální rizika
- (-) Nutnost velmi silného odborného a metodického vedení, aby byla podpora do veřejné správy jednotná

3 VYHODNOCENÍ NÁKLADŮ A PŘÍNOSŮ

V této kapitole jsou nejprve identifikovány náklady a přínosy a na závěr je vyhodnocení.

3.1 IDENTIFIKACE NÁKLADŮ A PŘÍNOSŮ

V předchozí kapitole byly uvedeny jednotlivé posuzované oblasti a jejich varianty a na základě vyhodnocení variant podle výhod a nevýhod jednotlivých variant jsou zde uvedeny náklady a přínosy už jen preferovaných variant řešení.

3.2 NÁKLADY

3.2.1 INSTITUCIONÁLNÍ ZAKOTVENÍ AGENTURY DIA

Preferovanou variantou je **vznik samostatného ústředního správního úřadu** – Digitální a informační agentury DIA.

Náklady na zřízení DIA jsou řádově desítky milionů (jednorázově) a poté nižší desítky milionů. Jde o navýšení oproti současnému stavu, náklady na běžný provoz DIA budou částečně kompenzovány převodem z rozpočtu resortu vnitra a MMR. Poznámka: Vzhledem k postupnému rozjezdu agentury je v tento okamžik náročné určit konkrétní údaje.

3.2.2 ZAKOTVENÍ MINISTRA

Preferovanou variantou je **ustanovení ministra po vzoru současné Legislativní rady vlády (LRV)**.

Náklady na zřízení ministra touto formou jsou nulové (zanedbatelné), jelikož jde pouze o legislativní zachycení stavu, který již fakticky existuje.

3.2.3 PRAVOMOCI OHA A UMÍSTĚNÍ ODBORŮ MV

Preferovanou variantou je **ROZŠÍŘENÍ JAK OSOBNÍ, TAK VĚCNÉ** a umístění OHA, zejména z důvodů jeho architektonické činnosti do DIA. Pokud k přesunu dojde, tak vždy OHA, jako kompaktního celku, aby se nenarušila ani jedna funkce tohoto odboru.

Zatímco rozšíření osobní působnosti si nevyhnutelně vyžádá legislativní změnu, u rozšíření věcného je vhodné jít primárně cestou usnesení vlády, s výjimkou revize výslovných výluk v zákoně.

Náklady na tuto variantu jsou maximálně 10 milionů Kč ročně (změna si vyžádá přijetí cca 10 zaměstnanců).

3.2.4 ZŘÍZENÍ TASKFORCE

Preferovanou variantou je **ZŘÍDIT TASKFORCE**

Náklady na tuto variantu jsou řádově v desítkách milionů Kč ročně v závislosti na exekutivním rozhodnutí, kolik týmů bude, a čemu se budou věnovat.

Nutno však doplnit, že alespoň v prvních letech budou náklady na tyto týmy z velké části saturovány z Národního plánu obnovy.

3.3 PŘÍNOSY

3.3.1 INSTITUCIONÁLNÍ ZAKOTVENÍ AGENTURY DIA

Preferovanou variantou je **vznik samostatného ústředního správního úřadu** – Digitální a informační agentury DIA.

Přínosy ze zřízení DIA jsou:

- Jedná se o vysoce odbornou a pokud možno apolitickou agenturu
- Bude dohlížet na nadresortní projekty, které budou iniciovány v zájmu zlepšení mezinárodního hodnocení DESI
- Sjednotí péči o sdílené služby státu, které jsou nyní ve správě Správy základních registrů (SZR)
- Bude přebírat i další služby sdílené služby, jako například Datové schránky, Czech pointy, cloud atd.
- Poskytne silné odborné kompetenční centrum, které bude sdílet napříč resorty a bude tím zastřešovat všechny potřebné odborné oblasti v rámci digitalizace a eGovernmentu
- Zastřeší odborné vedení „Řízení ICT ve veřejné správě“ a všechny oblasti, které jsou pro řízení IT potřeba
- Bude odborně realizovat zadání na rozvojové projekty, o kterých bude rozhodnuto na politické úrovni
- Bude to organizačně flexibilní a rozvíjející se organizace, v souladu s novými a dalšími potřebami digitalizace a eGovernmentu
- V zájmu o srovnatelnou nabídku do trhu práce, a ještě větší flexibilitu při realizování projektů bude zřízen pod agenturou státní podnik
- Státní podnik bude schopen realizovat akutní ICT projekty přímo ze zdrojů státu, jako tomu bylo například během Covid19
- Bude vedena předsedou agentury, ale odpovídat se bude místopředsedovi vlády pro digitalizaci a sekci Úřadu vlády pro digitalizaci

3.3.2 ZAKOTVENÍ MINISTRA

Preferovanou variantou je **ustanovení ministra po vzoru současné Legislativní rady vlády (LRV)**.

Přínosy ze zřízení ministra touto formou jsou:

- Digitalizace a eGovernment bude mít plnohodnotné zastoupení ve vládě
- I takto ustanovený ministr bude mít legislativní pravomoci a bude moci předkládat vládě zákony, které jsou pro digitalizaci a eGovernment potřebné
- Ministr bude moci vyjednávat ve vládě o finanční prostředky

- Česká republika bude mít hodnotné zastoupení při akcích EU o digitalizaci
- Zajistí jednotné strategické řízení a vedení digitalizace a eGovernmentu
- Omezuje možnost budoucích premiérů tohoto ministra nemít

3.3.3 PRAVOMOCI OHA – UMÍSTĚNÍ ODBORŮ MV

Přínosy z personálního i věcného rozšíření pravomocí OHA:

- OHA hraje klíčovou roli při rozvoji digitalizace a eGovernmentu z několika důvodů:
 - Zastupuje Českou republiku na půdě Evropské komise již při projednávání nových digitalizačních regulativ a aktivně se účastní debat
 - Z toho důvodu zná úmysly a trendy Evropské komise v této oblasti a tuto znalost realizuje při kontrole ICT projektů celé veřejné správy a plní edukační a mentorskou roli
 - OHA posuzuje žádosti o projekty podle souladu s Informační koncepcí České republiky
 - Personální a věcné rozšíření OHA mu umožní činnost i v dalších nezbytných oblastech, jako například:
 - Posouzení 3E žádosti o projekt i projektu
 - Provádět tzv. kolaudaci neboli kontrolu, zdali byl vybudován informační systém stejný, jaký byl schválen (případně pro takovou kontrolu vydefiniuje pravidla a postupy a kontrolu samotnou vykoná kompetenční centrum DIA
 - Bude moci nastavovat standardy, vyhlášky, směrnice pro nové oblasti digitalizace nebo pro oblasti, které nemají příliš dobrou reputaci v mezinárodním hodnocení (open data, online služby atd.

3.3.4 ZŘÍZENÍ TASKFORCE

Přínosy ze zřízení Taskforce:

- Jednoznačně efektivita a vysoká odbornost o digitalizačních oblastech a eGovernmentu v rukách státu
- Jednotný výklad do veřejné správy
- Výrazné zlepšení vyjednávací pozice resortů, které se nechají při odborném hodnocení zakázek zastupovat těmito sdílenými odborníky
- Postupné naplňování zákonných povinností v rámci eGovernmentu a digitalizace veřejnou správou:
 - Například zákonná povinnost mít vypracovanou Informační koncepci úřadu je již přes dva roky a dodnes drtivá většina úřadů nemá tento strategický dokument vypracovaný. Dokument, který je určen pro nejvyšší vedení, aby si vydefinovalo, jak má ICT sloužit digitalizaci a eGovernmentu úřadu, potažmo veřejné správě, **ale zejména občanům**

3.4 VYHODNOCENÍ NÁKLADŮ VARIANT

Celkové vyhodnocení jednotlivých preferovaných variant je následující.

3.4.1 NÁKLADY TRANSFORMACE

Předpokládá se, že samotná transformace si vyžádá pouze minimální náklady, jelikož se jedná o změnu právní formy Správy základních registrů a organizačního přesunu několika útvarů v rámci státní správy.

Lze tedy očekávat jednak **náklady transformace** (práce projektového týmu, převody majetku, změny dispozičního oprávnění s kanceláři...), jednak zvýšené režijní náklady SZR, jednak případné zvýšení

služebního příjmu některých zaměstnanců, související s organizačními změnami. Tyto náklady lze odhadnout jednorázově na 10 milionů Kč, trvalé zvýšení nákladů by mělo být z hlediska státního rozpočtu zanedbatelné.

3.4.2 NAVÝŠENÍ POČTU ZAMĚSTNANCŮ OHA A SZR

Součástí změn bude i navýšení kapacity těchto organizací, např. **navýšení počtu zaměstnanců OHA a SZR**, kteří budou poskytovat odbornou pomoc veřejným institucím v agenda digitalizace, kolaudace, standardy, architekturu, atd.. Toto navýšení se bude odvíjet od možností schváleného státního rozpočtu na rok 2022. Lze odhadnout, že půjde o vyšší desítky, až 120 milionů Kč, přičemž podle zahraničních zkušeností se tyto náklady státnímu rozpočtu vrátí za 18 – 24 měsíců.

4 STANOVENÍ POŘADÍ VARIANT A VÝBĚR NEJVHODNĚJŠÍHO ŘEŠENÍ

4.1 INSTITUCIONÁLNÍ ZAKOTVENÍ AGENTURY DIA:

Pořadí variant v této oblasti je následující:

1. Zřízení samostatné agentury jako **ústředního orgánu státní správy**, transformací SZR
2. Organizace podřízená některému z ministerstev
3. Sekce Úřadu vlády ČR
4. Zřízení ministerstva digitalizace "na zelené louce"
5. Nulová varianta

4.2 ZAKOTVENÍ MINISTRA

Pořadí variant v této oblasti je následující:

1. Ukotvení **ministra po vzoru LRV** (kterýkoliv člen vlády pověřený zvláštní funkcí)
2. Bez ministra, za agendu bude odpovědný pouze ředitel DIA
3. Zřízení ministerstva digitalizace "na zelené louce"
4. Nulová varianta

4.3 PRAVOMOCI OHA

Pořadí variant v této oblasti je následující:

1. **Rozšíření jak osobní, tak věcné**
2. Rozšíření věcné působnosti
3. Rozšíření osobní působnosti
4. Nulová varianta

4.4 ZŘÍZENÍ TASKFORCE

Pořadí variant v této oblasti je následující:

1. **Zřídit taskforce**
2. Nulová varianta (nezřizovat)

5 IMPLEMENTACE DOPORUČENÉ VARIANTY A VYNUCOVÁNÍ

V této kapitole jsou uvedeny jednotlivé fáze a kroky Project managementu i Project life cycle z projektu, který se připravuje na ÚV ČR pod vedením paní Ing. Lenky Zátorské, ředitelky Odboru Kabinetu místopředsedy vlády pro digitalizaci:

1. Ustanovení ministra pro digitalizaci
2. Ustanovení Sekce na Úřadu vlády
3. Dopadová zpráva zamýšlených změn
4. Legislativní práce
5. RIA a Závěrečná zpráva RIA
6. Vznik pozměňovacích zákonů
7. Zřízení agentury
8. Zřízení jednotlivých divizí agentury
9. Zřízení kompetenčního centra a sdílení odborníků
10. Založení státního podniku a obsazení pozic
11. Definice projektů, vedoucích ke zlepšení pozice DESI
12. Realizace projektů
13. Reporting změn a zlepšení v hodnocených oblastech
14. Zlepšení umístění v DESI
15. Zvýšení prestiže České republiky a zájmu investorů o ni
16. Zvýšení komfortu občanům České republiky vyšším stupněm digitalizace a eGovernmentu

6 PŘEZKUM ÚČINNOSTI REGULACE

Důkladné hodnocení a pravidelný přezkum účinnosti regulace je u předpisu upravujícího relativně komplexní oblast, podléhající navíc rychlému technickému a společenskému vývoji, nutným předpokladem jeho efektivního uplatnění.

K tomu, aby mohla navrhovaná právní úprava plnit svůj základní účel, je tedy třeba průběžně sledovat, do jaké míry odpovídají zákonné povinnosti aktuálním potřebám informační společnosti – vzhledem k tomu, že navrhované zákony o digitalizaci se týká skutečného fungování informačních systémů a služeb a sítí elektronických komunikací, nelze připustit situaci, kdy budou zákonné povinnosti formálně definovány a formálně plněny, avšak bez skutečného praktického efektu.

Přezkum účinnosti regulace lze u navrhované právní úpravy rozdělit do tří základních fází:

1. Sledování technického vývoje a okamžitý přezkum implementace opatření
2. Hodnocení efektivity právní úpravy a přezkum struktury jednotlivých konkrétních parametrů zákonných povinností
3. Hodnocení věcného a osobního rozsahu regulace.

7 KONZULTACE A ZDROJE DAT

Konzultováno bylo se všemi dotčenými institucemi, které jsou uvedeny výše v textu, s jednotlivými představenými i s řadovými odborníky.

8 KONTAKT NA ZPRACOVATELE RIA

Úřad vlády ČR,

Ing. Lenka Zátorská, ředitelka Odboru Kabinetu místopředsedy vlády pro digitalizaci.

Mgr. Martin Archalous, vedoucí Oddělení odborné podpory Kabinetu místopředsedy vlády pro digitalizaci

Email: zatorska.lenka@vlada.cz telefon: +420 224 002 196.

Email: archalous.martin@vlada.cz telefon: +420 224 002 195

Funded by
the European Union

Visit our website:

Find out more
about the Technical
Support Instrument:

